

KERK & leven
Halewijnlaan 92
2050 Antwerpen
www.kerkenleven.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Filip Debruyne
De parochie is verantwoordelijk
voor de eigen teksten

ALGEMENE REDACTIE

tel. 03 210 08 40
fax 03 210 08 49
redactie.kerkenleven@kerknet.be

VORMGEVING

Grafisch ontwerp
Catapult, Antwerpen
Lay-out & Zetwerk
NV Halewijn

DIENST PAROCHIEBLADEN

tel. 03 210 08 30
fax 03 210 08 36

© copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

2 ALGEMEEN

OPGEPIKT

ALLE PAARDEN HEBBEN AAN DE WEDSTRIJD DEELGENOMEN EEN LENTELIJK ZUIVERINGSGEBEUREN

Luc VERSTEYLEN
*aswoensdag is in viersel altijd
een heel bijzondere dag
er was dit jaar ook weer
heel wat volk op afgekomen
een moeder met drie groeiers van zonen*

*een echtpaar dat zich ooit
in de brouwerij had leren kennen
& waarvan de man al als kind
kwam leven in de brouwerij
ze hadden de zoon van vrienden bij
ook een groeier
die ze viersel wilden leren kennen
dan nog een vertrouwd vriendenpaar
waarvan de zieke man 's anderendaags
naar het ziekenhuis moest
een moeder met haar dochtertje van acht...*

*gewoonlijk gebeurt dat de avond tevoren
maar nu was het de dag zelf:
ieder schrijft in de stilte van het bakhuis*

*het kwaad dat ieder in zich voelt
& waarvan hij of zij gezuiverd
wil worden op een briefje
& legt dat toegeplooid
in een aarden schaal*

*die briefjes worden dan in brand gestoken
& de asse daarvan gewoonlijk gemengd
met de wit-grijze van den open haard*

*dit jaar niet
zodat het alleen nogal zwarte asse was*

*ieder verdween in de stilte
van de nog altijd besneeuwde tuin
om naar de zin te zoeken
die het beste het kwaad weergaf
waarvan hij of zij bevrijd wou worden*

*er zijn immers zoals in jesus' tijd
maar vier zonden :*

*ogen hebben & niet zien
oren hebben & niet horen
een mond hebben & niet spreken
een lichaam hebben & niet bewegen*

*zelf nam ik in de stiltetuin
plaats naast
de geel-bloeiende toverhazelaar
met de aarden schaal naast mij*

*iedereen nam op zijn of haar manier
aan het gebeuren deel
enkele hadden
aan de stiltewandeling genoeg
de meesten kwamen naar mij toe
ik strooide wat asse op hun gebogen hoofd
& zei : gedenk mens dat gij stof zijt
tot stof zult wederkeren
& uit dat stof weer zult verrijzen*

*op vele andere plaatsen
wordt dat laatste zinnetje niet gezegd
wat wij vreemd vinden:
waarom niet geëindigd met pasen
maar blijven stilstaan op goede vrijdag?*

*dan nam ik zij die wilden
(enkele hadden
aan de asoplegging genoeg)
bij de handen
zodat zij hun zin konden zeggen:
ik ben... geweest & ik de mijne:
in de naam van iedereen die van je houdt
maar vooral van jesus onze zaligmaker
schenk ik u vergiffenis
neem al het kwaad uit u weg
& maak u nog meer gereed
voor de mensen rondom u*

ga in vrede

*niet iedereen was christelijk gelovig
de drie broers waren niet eens gedoopt
bij hen zou ik de naam van jesus
weggelaten hebben*

*toch hadden ook zij op hun manier
ten volle dit lentelijk
zuiveringsgebeuren meegemaakt
want dat is toch de grondbetekenis
van aswoensdag niet?*

WOORDEN ONTVREEMDEN

MOEDER

Bart MESOTTEN

Zo moeder, zo dochter

‘Zo moeder, zo dochter’ is een van die algemene wijsheden die ook in de Bijbel voorkomen. Dit wordt gezegd van een dochter die in kwade dingen haar moeder volgt. In figuurlijke zin komt de uitdrukking letterlijk voor bij de profeet Ezechiël. Voor hem was de uitdrukking ook al een spreekwoord. Het is dus een spreekwoord dat in de Bijbel werd opgenomen, en dat nadien, wellicht mede door zijn plaats in de Bijbel, terecht kwam in het gewone taalgebruik. De profeet krijgt de opdracht van God om hevig uit te varen tegen Jeruzalem: ‘God, de HEER, richtte zich tot mij: “Mensenkind, je moet Jeruzalem haar gruwelijke gedrag voor de voeten werpen. Dit zegt God, de HEER, tegen haar...”’ (Ez. 16,1-3). Dan volgt een reeks

beschuldigingen en verwijten aan het adres van Jeruzalem, zoals: ‘Je dacht niet aan de dagen dat je nog jong was, je had geen ontzag voor mij toen je deed wat je deed, en daarom zal ik je voor je wangedrag laten boeten – spreekt God, de HEER –, want heb jij je niet gruwelijk en schandelijk misdragen? *Zo moeder zo dochter*, luidt het spreekwoord in de mond van iedereen die je bespotten wil. Je bent echt een dochter van je moeder: ook zij verachtte haar man en haar kinderen, en je bent net als je zusters: ook zij minachtten hun man en kinderen. Je moeder was een Hethitische, je vader een Amoriet; Samaria was je grote zuster die ten noorden van je woonde, samen met haar dochters; en in het zuiden woonde je kleine zusje Sodom met haar dochters. Je hebt net als zij gehan-

deld en je net zo gruwelijk misdragen. Al snel maakte je het zelfs nog erger!’ (Ez. 16, 43-47) ‘Zo moeder, zo dochter’ heeft mannelijke tegenhangers. ‘Zo vader, zo zoon’, en ‘hij heeft een aardje naar zijn vaartje’. Dit laatste kan invloed hebben ondergaan van: ‘Halsstarrige ongelovigen, u wilt niet luisteren en verzet u steeds weer tegen de heilige Geest, *zoals uw voorouders ook al deden.*’ (Hand. 7,51) In een hevig dispuut met de Farizeeën, getuigt Jezus voor zichzelf. Het gaat uitgebreid over de verhouding vader-zoon; voor Jezus is het de hemelse Vader, voor de Farizeeën is het Abraham: ‘ “Ik weet wel dat u nakomelingen van Abraham bent. Toch wilt u mij doden, omdat er in u geen ruimte is voor wat ik zeg. Ik spreek over wat ik gezien heb bij de Vader, u doet wat u gehoord hebt van uw vader.” “Onze vader is Abraham,” zeiden ze. Maar Jezus zei: “Als u echt kinderen van Abraham bent, zou u

moeten doen wat Abraham deed. Maar nee, u wilt mij, iemand die u de waarheid heeft gezegd die hij van God gehoord heeft, doden – zoiets heeft Abraham niet gedaan. Maar u doet inderdaad wat úw vader deed!” Ze zeiden: “Wij zijn geen bastaardkinderen! We hebben maar één Vader: God.” “Als God uw Vader was,” zei Jezus tegen hen, “zou u mij liefhebben, want ik ben bij God vandaan gekomen toen ik hiernaartoe kwam. Ik ben niet namens mezelf gekomen, maar hij heeft mij gezonden. Waarom begrijpt u niet wat ik zeg? Omdat u mijn woorden niet kunt aanhoren. Uw vader is de duivel, en u doet maar al te graag wat uw vader wil. Hij is vanaf het begin een moordenaar geweest. Hij hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is. Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen. Maar mij gelooft u niet, want ik spreek de waarheid.”’ (Joh. 8,37-45)

Zondagsgebed

Bij de 13de zondag door het jaar

Heer God,
op U vertrouw ik, wat er ook gebeurt.
Gij omgeeft mij met uw goedheid.
Gij helpt en inspireert mij
om goed te zijn en goed te doen.

Laat mij nooit toegeven aan de bekoring
om kwaad met kwaad te vergelden
en eigenzinnige kronkelwegen te bewandelen.

Zegen uw kerk, die in U gelooft.
Zij staat onwankelbaar vast
zolang Gij haar nabij blijft
en zolang zij uw goedheid
blijft uitdragen en gestalte geven.

Uit: Sylvester Lamberigts, Liederen voor onderweg (Halewijn)

Zondagsgebed plukt uit de *Gebedskalender Kerk & Leven 2010*. Deze handzame scheurkalender, met vermelding van alle heiligen van de dag en dagelijks een aangepast gebed, is tegen 15 euro (zonder verzendingskosten) te koop in een van de liturgische centra in uw buurt: De 3 Leliën, Leopoldstraat 59, 2000 Antwerpen, 03/231.03.39 · De 3 Provinciën, Abdijstraat 1, 3271 Averbode, 013/78.04.60 · De Wijngaard, Begijnhof 4, 8000 Brugge, 0477/26.56.17 · Incontri, Kolenmarktstraat 61, 1000 Brussel, 02/509.97.32 · LKD, Dijkstraat 32-34, 9200 Dendermonde, 052/20.19.76 · Carmelitana, Burgstraat 46, 9000 Gent, 09/225.48.36 · Pascali, Nederpolder 16, 9000 Gent, 09/223.40.30 · De Bron, Marktstraat 88, 8530 Harelbeke, 0477/26.56.17 · PIC, Tulpinstraat 75, 3500 Hasselt, 011/21.29.46 · Castrum Abdij Keizersberg, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven, 016/31.00.65 · De Peerle, Frederic de Merodestraat 18, 2800 Mechelen, 015/29.84.62 · De Branding, Kerkstraat 22, 8400 Oostende, 0477/26.56.17 · Hermieuwen, Noordstraat 100, 8800 Roeselare, 051/20.15.41 · De Vlaspit, Vlasfabriekstraat 14, 1060 Sint-Gillis, 02/533.29.39 · De Oude Linden, Abdijstraat 40 c, 2260 Tongerlo, 014/53.82.13.

UIT DEN GROOTEN VOLKSKALENDER VAN PAUL VAN ZUMMEREN

Kristien VAN ZUMMEREN

De Heidense viering van het midzomerfeest, of feest van de langste dag, werd door de kerstening naar Sint-Jan naar 24 juni verschoven. Sint-Jan is eigenlijk de volksheilige van de maand en zijn feest is, evenals het Kerstfeest, een geboortefeest.

Nachten zijn nu op hun kortst en de dagen op hun langst en vanaf morgen beginnen die volgens de volkskalender weer te krimpen. Waarom die dagen vanaf Sint-Jansdag weer korter worden? Wel, ik vertel u snel de legende die daarbij aan de basis ligt. Het gebeurde in de hemel, op 21 december, de naamdag van Sint-Thomas. Het ochtendofficie moest beginnen maar ons Heer stelde vast dat Sint-Jan op het appel ontbrak. Hij zond enkele engeltjes naar de kamer van Sint-Jan om te vragen waar die bleef. De engeltjes kwamen al snel terug met de boodschap dat Jan niet uit zijn bed wou komen omdat toen, 21 december, de dagen te kort waren en het voor hem de moeite niet loonde om op te staan. Ons Heer dacht toen even na en zei tegen de engeltjes: ‘Sint-Jan heeft gelijk. Zeg dat ik vanaf nu, tot aan zijn naamdag, de dagen ga laten lengen.’ Uit dat verhaal is deze spreuk ontstaan: **SINT-JAN WILDE NIET OPSTAAN, SINT-THOMAS WILDE NIET SLAPEN GAAN.**

Een Vlaming heeft die spreuk ooit echter verbasterd en maakte er het volgende van: **SINT-THOMAS WILDE ZIJN BROEK NIET AFDOEN; SINT-JAN WILDE ZE NIET AANDOEN.** Omdat de naamdag van Sint-Jan één van de belangrijkste dagen van het jaar is, vind je in de volkskalender heel wat sporen die met volksgeloof te maken hebben. Bijvoorbeeld: om een echte, goede wichelroede te maken, snijd je met Sint-Jan een tak af van de hazelaar. Destijds wilde het gebruik dat men zich op de ochtend van Sint-Jansdag moest baden in stromend water, wat goed zou zijn voor de algehele gezondheidstoestand.